

CUPRINS

Cuvânt-înainte de Cătălin Striblea	007
Introducere	013
Sport cu derivate pe Aleea Tornadelor	023
Cum mi-a frânt Tracy Austin inima	049
Măiestria profesională a tenismenului Michael Joyce ca paradigmă a anumitor aspecte referitoare la alegere, libertate, limitare, bucurie, caracterul grotesc și plenitudinea umană	065
Democrație și comerț la U.S. Open	119
Federer în carne și nu numai	151
Surse și mulțumiri	179

Cuvânt-înainte

„**T**enis” mă ducea pe vremuri cu gândul la o imagine vagă cu Ilie Năstase pe un teren de zgură. Transmisiunea trebuie să fi fost din România, căci nu mi-aduc aminte ca în anii ‘80 să se fi transmis alte meciuri de tenis la televizor. Și poate ar fi rămas așa, în ceață, dacă nu ajungea la mine cartea lui Ioan Chirilă, *Ar fi fost prea frumos* scrisă cu capitole intitulate „ready” și „play”. Ea a construit o imagine mai clară, dar și un vis, o călătorie în jurul pământului fugărind o sferă mică pe praf, căldură, iarbă și uneori parchet, suprafață care-l scotea din ale lui pe Năstase. Nu știu de ce mi-a rămas asta în minte, dar persistă și acum.

007

Iar asta, la nivelul copilăriei, s-a tradus în dorința maximă de a face și eu la fel ca acei idoli alcătuiți din cuvinte. Așa că mă uitam cu jind la singurul loc care îngăduia tenisul în orașul natal – terenul fabricii de mobilă. Era din beton amestecat cu un pietriș lucitor. Fileul, o plasă găurită, iar de jur împrejur garduri înalte de plasă susținută de stâlpi de fier, care sigur-sigur erau ruginiți. Amplasat la baza unui deal, era închis ermetic și nimeni nu avea voie să pășească pe el. Poate doar cei care aveau aviz, autorizație, patalama sau ceva cunoștințe la fabrica de mobilă.

Am jucat de câteva ori acolo, sărind gardul de vreo trei metri înălțime, într-un exercițiu de echilibristică, dar numai după ce aruncam racheta peste el, obligat fiind apoi să o urmez. De fiecare dată am fost fugăriți de paznici care apărau cu strictețe templul ruginit și zgrunțuros „al celui mai frumos sport din lume”. Cumva trebuie să-mi fi dat seama că avea ceva magic, căci altfel efortul nu ar fi meritat.

Scriu aceste rânduri cu uimire și bucurie acum, aflând că la un alt capăt de lume, în mijlocul Americii, un copil visa ca mine, simțea aceeași magie, își dorea să trăiască fiecare lovitură ca mine, dar avea și dreptul de a fi acolo pe teren și putea să împlinească toate acestea deodată, și chiar mai mult decât atât.

David Foster Wallace a trăit acest vis, însă nu l-a dus până la capăt. L-a văzut, însă, l-a simțit, l-a pipăit și l-a povestit ca nimeni altul. Iar la final, poveștile lui s-au strâns în această carte care, pentru mine, este, fără putință de tăgadă, cea mai bună carte de sport pe care am citit-o vreodată. Nu există nicio scriitură și nici măcar un film care să-mi fi dat o senzație de adevărat, real și palpabil precum aceste texte. Scrise separat la vremea lor și-au găsit fireasca alcătuire într-un volum pe care nu numai sportul, dar și umanitatea, pot să construiască mai departe.

Pregătiți-vă, așadar, pentru o incursiune, poate chiar o imersiune, într-un sport cum nu va fi niciodată altul. O incursiune pe terenurile proaste de ciment, cu fisuri și iarbă, un pic strâmbe, acolo unde încep visurile. Acolo este locul în care se formează embrionul, în care visul își trăiește începutul, mușchii se luptă cu creierul, copilăria își caută adolescența, iar maturitatea și adultul nu se arată decât arareori. De ce nu reușesc toți, unde sunt milimetrii, kilogramele sau durerile care-i fac pe unii campioni iar pe alții îi trimit într-o istorie necunoscută?

Ce vrea de fapt mintea unei mari campioane? Visează ea? Are rațiune și simțire sau este doar un gol imens care se umple din când în când cu cele mai nefaste gânduri. Dar gândurile astea or fi sănătoase? Și nu cumva, geniul sportiv constă, de fapt, în a avea o minte goală? Să fie acesta secretul marilor campioni? Sunt convins că Tracy Austin s-a speriat când a citit rândurile lui David Foster Wallace despre ea.

Un alt capitol îl reprezintă incursiunea în corpul și mintea unui tânăr care visa să aibă succes și era dotat cu tot ce avea nevoie pentru ca să ajungă în tenisul mare. Doar că el nu va face totuși istorie, ceea ce-i dă posibilitatea autorului să se gândească

că, poate, cu mai mult noroc și hotărâre, ar fi putut ajunge el însuși în competițiile de top. Cu amendamentul că, văzuți de aproape, acești jucători din TOP 100 sunt mai buni, mai rapizi și mai cerebrali decât oricare alt muritor care a pus mâna pe o rachetă. Și, cu toate acestea, cine mai știe azi de Michael Joyce?

Dar cum arată un turneu? Care sunt găselnițele care transformă visul în bani? Cum se face că toate mișcărilor, mingile și toți mușchii găsesc replică în milioane și zeci de milioane de dolari? David Foster Wallace ne descrie cu minuțiozitate modul în care un mare turneu este de fiecare dată pregătit, gândit și executat cu scopul de a fi, pentru noi, mult mai mult decât o întrecere, ci evenimentul anului.

Și, desigur, cartea nu putea să nu conțină și portretul celui mai bun, al „unicului”, al visului împlinit și legendei peste ani care va fi Federer. Poate că nimeni nu a descris vreodată mai atent „microfibrelor” care alcătuiesc acest mare campion. Dar ce-l face atât de mare pe băiatul acesta (la data scrierii) care are ticuri verbale, e emotiv și se îmbracă ușor neadecvat? David Foster Wallace ar fi meritat să vadă și finalul carierei jucătorului care l-a fermecat și căruia i-a dat atât de devreme titlul de unic în istorie. Aș fi dorit din tot sufletul ca Federer să fi fost pentru el un motiv suficient ca să mai trăiască. Acest portret timpuriu va trăi, însă, cu siguranță.

Iar volumul acesta minunat, cu poveștile sale săpate în istorie, are un noroc aici, la noi: engleza curgătoare și plină de meandre a lui Wallace este tradusă de Radu Paraschivescu, într-o spectaculoasă limbă română. Cuvintele se țin, te țin și sună a clasic și a carte cult.

Teoria corzilor este o carte în care geniul este pipăit, simțit, descris, disecat și respirat. O carte în care se aud corzile tensionate sau rupte ale rachetei. În care se aud bubuiturile din racheta lui Agassi, se simte securea lui Sampras sau penelul lui Federer. O carte în care praful de pe terenurile de zgură sare, îți intră în dinți și scrâșnește. În care vântul te ridică și te poartă pentru ca

apoi să te izbească de gardurile de sârmă pe vecie. Îți lasă urme în minte și pe corp. Nu doar autorului, ci și ție, cititorule. E o carte care îți arată mușchii lui Andre, rezistența lui Nadal și plutirea lui Federer. Cât și mintea întortocheată sau poate cu totul goală al unei mari campioane care s-a pierdut pe drum. O să vezi tot, de la mațele unui turneu și minciunile sale până la sudoarea care se scurge pe fesele lui Pete. Apropo, s-o fi jenat vreodată de asta? Habar n-am, dar cu siguranță veți găsi aici un răspuns.

Toate acestea le-ați văzut probabil. Însă măiestria și nemurirea lui David Foster Wallace sunt date de bisturiul cu care intră în mintea celor pe care îi vede, îi trăiește și-i descrie. Nu există carte care să vadă mai bine prin eroii săi sportivi. Caută cu asiduitate în mintea tuturor personajelor pe care le întâlnește. Intră până în acele puncte ale intimității, poate chiar singurătății, pe care numai în tenis poți să le trăiești.

Veți fi nu doar în mișcarea lui Federer și mușchii lui Nadal, ci veți pătrunde în mințile lor, așa cum nici ei nu au făcut-o. Acolo unde marii campioni vor pune o barieră din lipsă de încredere, din pudoare sau din frică pentru ce am putea vedea, Wallace dă deoparte toate vălurile. Fără milă, fără decență, cu curiozitate, înțelegere și mai ales dorință

David Foster Wallace știe ca nimeni altul să redea mișcarea cinematografică a jucătorului de tenis, să o despartă în frame-uri. Fiecare mușchi, fiecare centimetru, fiecare coardă, fiecare picătură de transpirație, fir de praf și respirație sunt filmate cu încetinitorul de parcă un proiector uriaș e gata să ți le pună în creier pe vecie.

Pentru mine, *Teoria corzilor* nu este doar o revelație, ci și sentimentul pe care-l bănuiam de fiecare dată că este acolo, dar aveam nevoie să-l văd scris de cineva. Este dovada că doi oameni complet diferiți, la două margini ale pământului, crescuți în două lumi care nu puteau fi decât în răspăr una cu alta, pot simți și trăi la fel în fața unuia dintre cele mai mari spectacole sportive.

David Foster Wallace nu a ajuns un mare campion de tenis, dar pentru mine este campionul tuturor minților care au putut să explice tenisul, dacă așa ceva ar fi vreodată posibil. *Teoria corzilor* te va face să te îndrăgostești din nou, să deschizi televizorul sau calculatorul și să cauți toate acele imagini care te-au făcut să iubești tenisul. E tot ce poate fi mai bun, e înțelegere, iubire și minte luminată, drumul către explicații și regăsire a tot ce știi că e acolo și va rămâne mereu, indiferent de numele pe care îl poartă. Toate astea la un loc sunt „tenis, un cuvânt care nu există de-adevăratelea“.

CĂTĂLIN STRIBLEA

Introducere

de John Jeremiah Sullivan

„Tenis” este un cuvânt minunat în sensul că n-a existat niciodată de-adevăratelea. Altfel spus, deși jocul este francez până în măduva oaselor – nu unul, ci doi regi ai Franței au murit pe terenuri de tenis, iar Republica s-a născut pe un altul, cu „Jurământul de pe terenul de tenis” –, francezii nu i-au spus niciodată așa, „tenis”. I-au spus *jeu de paume*, „jocul palmei”, sau „handball” dacă vrem să ne cramponăm cu mai puțină stângăcie de sensul literal (la început îl jucaseră cu mâinile goale și abia mai târziu apăruseră mănușile, apoi capetele rachetelor, apoi rachetele). Adeseori, înainte de-a servi, francezii spuneau *Tenez!*, termenul francez pentru „poftiți”, cu sensul de „atenție, că vine”. Păstrăm acest obicei de-a ne avertiza adversarul în felul nostru mai puțin liric, anunțând scorul înainte de-a arunca mingea în sus. Italienii au fost cei care, auzindu-i pe francezi că scot asemenea sunete, au început să-i spună jocului „ten-ez” prin asociere. Un detaliu frumos prin aceea că sugerează o scenă, o ureche florentină care ascultă la gard sau lângă poartă. Primele terenuri erau adeseori amenajate în pădure, în luminișuri. Strigătul în aer liber. E ușor să te gândești la Benjy din *Zgomotul și furia*, când îi auzi pe jucătorii de golf strigând „Caddy!” și presupunând că se refereau la sora lui, numai că aici cuvântul se deplasează între limbi, ieșind din Franța prin cultura transnațională a curții aristocratice și intrând în Italia. Acolo el pătrunde în literatura europeană în jurul anilor 1350, perioada în care apare textul lui Petrarca, *De remediis utriusque*

*fortuna*01. Gândindu-se la angoasele care consumă atât de mult din experiența umană, el scrie: „Și care să fie oare cauzele lor, dacă nu propria noastră ușurătate & propriile noastre fasoane; fiindcă părem să nu fim buni de altceva decât de aruncat încolo & încoace, ca o minge de Tenis, fiind creaturi cu o viață foarte scurtă, de o nesfârșită prudență, & totuși neștiind spre care țarm să ne îndreptăm corabia...”

O metaforă a existenței umane, așadar, și a sorții: „Suntem doar mingi și stelele se joacă”, în *Ducesa din Malfi* a lui John Webster, „cu noi cum vor”02. Asta este o tradiție. În alta, tenisul devine un simbol al frivolității, al unui alt gen de „ușurătate”. Oamenii în toată firea jucându-se cu mingile. Istoria acestui joc folosită astfel se împletește cu o întâmplare din timpul domniei lui Henric al V-lea, tânărul și puternicul rege care fusese cândva nestăpânitul prinț Hal al lui Shakespeare. Potrivit unui cronicar timpuriu, „delfinul, crezându-l pe regele Henric prins în mrejele acestor jocuri și mici nebunii... i-a trimis un poloboc cu mingi de tenis”. Replica închipuită a regelui Henric al V-lea din bătălia de la Agincourt a fost transpusă în versuri, probabil de călugărul-poet John Lydgate, pe la 1536:

Mingi tari de tenis v-am adus, voinici,
Ca bilele de marmură și fier.
Jur pe Isus că ce-am primit aici
O să dărâme zidul efemer.

Episodul inflorește într-un cuplet din *Henric V* al lui Shakespeare, cam prin 1599. Sosește pachetul de la delfin. Unchiul lui Henric, ducele de Exeter, îl preia. „Ce comoară,

01 În engleză „*Phisicke against fortune*”, colecție de texte pe teme de filozofie morală scrise de umanistul Francesco Petrarca. (n. red.)

02 Replica lui Bolsona din *Ducesa din Malfi*, Actul V, Scena 4 - traducere de George Volceanov. (n. trad.)

unchiule?“ întreabă regele. „Mingi de tenis, sire“, răspunde Exeter. „Și-l înțelegem foarte bine“, spune Henric (o replică menită să fie ecoul alteia, rostită în împrejurări cu totul diferite, constând în la fel de vestitele cuvinte ale lui Hal, „Vă știu pe toți și-un timp o să vă sprijin“):

Ne-aruncă-n față zilele nebune
Fără să știe cum le-am folosit.

Un exemplu mai excentric al tenisului ca metaforă se ivește în *Pericle* de Shakespeare, unde terenul de tenis e comparat cu oceanul. Imaginea apare în acea parte a piesei despre care cărturarii cred acum c-ar fi fost scrisă de un cărciumar pe nume George Wilkins. Pericle tocmai a fost aruncat pe jumătate mort pe țărmul grec și e descoperit de trei pescari. El spune:

Un om din care apele și vântul
Făcut-au minge-n marele teren
Vă roag-acum să fiți îndurători.⁹³

015

... rânduri care le pot aminti cititorilor moderni de „Sport cu derivate pe Alea tornadelor“ al lui David Foster Wallace, un eseu despre cum să înveți jocul de tenis în centrul Vestului Mijlociu, unde vânturile puternice sunt un factor aproape constant, dar unde Wallace a reușit s-o facă, ne-o spune chiar el, în parte printr-o „detașare stranie și robotică“ de „vitregia vântului și a vremii“.

David Foster Wallace a scris despre tenis fiindcă viața i l-a făcut cadou - jucase destul de bine la nivel de juniori - și fiindcă era un scriitor care, în felul lui, se folosea de tineretea agitată, revenind mereu în opera sa la materia primă a

93 Traducerea citatelor din *Henric V* și *Pericle* aparține traducătorului.

propriei lui experiențe. Însă prezența jocului în biografia lui a apărut înainte ca Wallace să se gândească să-l folosească pe post de material de lucru. Cel puțin presupun că așa stau lucrurile. E uimitor cât de devreme în viață își dau seama unii scriitori ce sunt de fapt și cum încep să-și vadă viețile ca pe niște povești care pot fi controlate. Poate că nu e exagerat să ni-l închipuim pe Wallace observând de timpuriu că tenisul este un sport potrivit tipurilor și scopurilor literare. El atrage obsesia și meditația. Este, poate, sportul care te izolează cel mai mult. Până și boxerii au un colț, pe când în tenisul profesionist antrenorul care vorbește cu tine, dincolo de încurajările politicoase, încalcă regulamentul, iar spectatorilor li se cere să păstreze liniștea cât timp se joacă punctul. Adversarul tău e departe sau, dacă e aproape, manifestă o indiferență ostilă. S-ar putea să ne apropiem pe cât putem de mult de șahul psihologic sau de un șah în care mintea și corpul fac front comun în abordarea unor probleme esențialmente matematice. Prin urmare, un sport bun nu doar pentru scriitori, ci și pentru filosofi. Sportul perfect pentru Wallace.

A scris despre el în proză, eseuri, articole de ziar și recenzii. S-ar putea să fie tema lui predilectă la suprafață, motiv pentru care această selecție are noimă. Wallace însuși a atras atenția, conștient sau nu, atât asupra dragostei lui pentru acest sport, cât și asupra relevanței lui pentru felul cum vedea el lumea. Wallace știa destul de mult și despre literatura sportivă contemporană. Atenția lui deopotrivă pentru fizică, cât și pentru detaliul concret care energizează începutul articolului său din 1996 din *Esquire* despre un Michael Joyce tânăr pe atunci (un jucător în forță de pe linia de fund promițător, care a devenit un antrenor la mare căutare și a ajutat-o pe Maria Șarapova să câștige două titluri de Mare Șlem) își găsește un ecou limpede în primele rânduri din *Levels of the game* a lui John McPhee (una dintre puținele cărți de tenis despre care cred că oferă la fel de multă plăcere ca aceasta pe care o Țineți în mână): „Arthur Ashe,

cu picioarele îndepărtate, cu genunchii ușor îndoiți, aruncă o minge de tenis în aer. Mingea se ridică drept și foarte mult. Dacă i s-ar îngădui să cadă pe pământ, ea ar urma, cu cuvintele lui Ashe, «să descrie o parabolă».

Pentru mine, efectul străngerii între aceleași coperti a tuturor textelor de non-ficțiune pe teme de tenis ale lui Wallace seamănă puțin cu asamblarea unei oglinzi - a uneia dintre acele oglinzi segmentate care se construiesc și se plasează în spațiu, numai că aceasta e îndreptată spre mintea unui scriitor. La fel ca limbajul, sportul despre care scrie Wallace pune accentul pe sistemul închis, pe care-l transformă în fetiș („Aut!"). El pare deopotrivă să exulte, dar și să fie prins în capcana regulilor și cruzimilor lui. Îi place la nebunie sportul, dar tânjește să-l transcendă. Ca întotdeauna în scrierile lui, filosoful care-i marchează cel mai mult abordarea este Wittgenstein, cel care ne-a spus că realitatea este inseparabilă de limbaj („Limitele limbajului meu înseamnă limitele lumii mele") și că limbajul este inseparabil de sport (ambele fiind la bază „parte dintr-o activitate, o formă de viață").

017

Dintr-o asemenea prezentare, cititorul ar putea conchide că scriitorul în discuție ar fi sec și abstract, și că în cele din urmă n-ar face decât să se folosească de sport într-un fel convenabil, manipulator, ca să spună alte lucruri, care i se par mai însemnate - dar nu acesta e scriitorul pe care-l veți întâlni în paginile următoare. În schimb, veți găsi pe cineva care își poate transpune senzațiile de pe terenul de joc în proză. În paragrafele în care povestește cum faptul că a crescut într-un ținut bătut de vânturi i-a modelat stilul de joc, permițându-i pentru scurtă vreme să-și învingă adversari mai talentați, dar frustrați din cauza condițiilor imprevizibile, el ne spune că a fost „capabil să se folosească de curenți cam la fel cum se folosește un aruncător din baseball de scuipatul în palmă. Puteam să trimit lovituri lifate cu vântul, în care mingea să se ridice foarte puțin de la pământ; aveam un serviciu special pentru vânt, care era atât

de liftat, încât mingea se făcea ovală în aer și o lua de la stânga la dreapta...” Recenzând autobiografia lui Tracy Austin și în ciuda dezamăgirii față de carte, Wallace găsește prilejul de-a spune ceva despre măreția și mediocritatea sportivă și despre ceea ce le deosebește cu adevărat, amintindu-și de felul în care, pe când juca, i se întâmpla frecvent să fie „scindat, paralizat. Așa cum pătesc majoritatea sportivilor lipsiți de măreție. Ei îngheață, se sufocă. Își pierd concentrarea. Devin stingheri în fața celorlalți. Încetează să fie prezenți integral în voință, alegeri și mișcări”. Spre deosebire de cei mari, care ajung astfel și pentru că nu le-ar trece prin cap să nu fie „prezenți integral”. Cu alte cuvinte, „orbirea și apatia” lor nu sunt „prețul darului”, ci „esența” lui și chiar darul însuși. Existând doar în reflectare, scriitorul este, dintre toate ființele, cea mai exclusă de pe tărâmurile cele mai înalte.

018 Poate că eseul cel mai frumos despre tenis al lui Wallace - cu siguranță cel mai cunoscut - este „Federer în carne și nu numai”, publicat pentru prima dată în 2006 în *Play*, efemera revistă de sport editată de *New York Times*. Cel mai mare scriitor despre tenis al generației lui scria despre cel mai mare jucător al generației lui. Propoziția nu are nevoie de calificative. Federer însuși a remarcat ulterior, într-o sesiune de întrebări și răspunsuri, că era uimit de cât de „cuprinzător” era articolul pe care-l scrisese Wallace, în ciuda faptului că scriitorul petrecuse doar „douăzeci de minute cu el la sediul ATP”. Dar mă îndoiesc că Wallace și-ar fi dorit să aibă mai mult timp față în față decât avusese. Venise la Wimbledon ca să-l caute nu pe omul Roger Federer, ci pe ființa în care părea să se transforme Federer când juca. Ceea ce dorea să vadă Wallace avea loc doar ca spectacol. Din acest punct de vedere și din altele, e interesant să compari articolul despre Federer cu profilul pe care i-l făcuse Wallace exact cu un deceniu mai devreme lui Michael Joyce. Eu tind să prefer primul text, pentru subtilitățile și descriptivismul lui abundent, deși recunosc

măreția celui de-al doilea. În textul despre Joyce, Wallace scriese despre un nimeni, un jucător despre care lumea nu auzise și care nu avea să se impună în circuit. Acesta era subtextul - și uneori textul - eseului: putea să fii *atât* de bun și totuși să nu fii suficient de bun. Eseul era despre suferința crâncenă. Cu toate acestea, în Federer el a avut un jucător care i-a oferit un subiect diferit: transcendența. Cum arăta ea de fapt. Un sportiv care părea „scutit, cel puțin în parte, de anumite legi ale fizicii“. Înțelegi exact ce vrea să spună Wallace în redarea punctului pe care-l descompune atât de frumos - un schimb „de șaisprezece lovituri“, care are ceva din dramatismul unei scene de luptă - și care s-a disputat în al doilea set al finalei jucate de Federer la Wimbledon în 2006 împotriva lui Rafael Nadal, un punct care se încheie cu un backhand pe care poți să-l vezi în reluare de nenumărate ori fără să-l înțelegi cu adevărat, cu mingea lovită de la doi-trei centimetri în teren, cu un fel de efect dement, care-o face să se *furișeze* peste fileu și apoi să dispară. Nadal nu mai ajunge la ea. Wallace e în stare nu doar să ne furnizeze momentul, ci și să ne ajute să descoperim inteligența strategică și geometrică de care a fost nevoie pentru realizarea lui, abilitatea pe care o avea (sau „o are“, raportat la momentul scrierii) Federer de a-și „hipnotiza“ adversarii prin alegerea loviturilor.

Frazele-cheie din eseul despre Federer apar, după părerea mea, în paragraful care vorbește despre „evoluție“. Discutând despre stilul „în forță de pe linia de fund“ care a definit tenisul din epoca modernă - doi jucători de forță aflați pe fundul terenului și trimițându-și retururi violente, cu risce de fractură a mâinii -, Wallace scrie că „nu este, așa cum se tem de ani buni specialiștii, punctul terminus din evoluția tenisului. Cel care a demonstrat acest lucru este Roger Federer“. Ți-l închipui pe Wallace scriind aceste propoziții cu ceva vecin cu recunoștința. Fusesse nevoie de geniu pentru încălcarea dictatelor brutale ale jocului în forță și pentru

readucerea stilului de tenis pe tot terenul, pentru readucerea artei. Iar Federer, așa cum subliniază Wallace, a făcut asta „dinăuntru” tenisului în forță, a făcut-o în timp ce trimitea lovituri care imprimau mingii forța unui uragan. Înăuntru tunelurilor aerodinamice ale tenisului modern, el a creat un stil care părea conceput pentru un fluture, dar era distrugător de eficient. Ce subiect și personaj de poveste pentru un romancier din secolul al douăzeci și unulea, un scriitor care lucra înăuntru unei forme despre se spunea de asemenea că era (permanent?) la capătul evoluției și un artist care arăta la rândul lui, când era în formă maximă, noi direcții de progres.

020

In loc de încheiere - sau mai bine zis de eliberare a locului -, includ aici un mic fragment din publicația *New Gazette* din Champaign-Urbana, cotidianul din acea parte a statului Illinois unde a practicat Wallace cel mai mult tenisul. Toți jucătorii știu de cât de multe lucruri e nevoie ca să excelezi, dar și ca să rămâi apreciat de partenerii de pe teren, unde caracterul e adeseori dezvăluit printr-un examen sever de raze X. Așa stând lucrurile, cele trei scurte paragrafe spun mult și merită să intre în baza de date a fondului Wallace.

La puțin timp după ce David Foster Wallace s-a sinucis în 2008, o parte dintre colegii de la Liceul Urbana High au decis să-l omagieze pe scriitor chiar aici, în orașul natal.

Fiindcă Wallace fusese un tenisman aparte, Rick Goldwasser și ceilalți care jucaseră împotriva lui au hotărât că Blair Park era un loc la fel de potrivit ca oricare altul pentru un memorial - o placă sau poate denumirea terenurilor de tenis în cinstea lui.

„Era foarte pasionat de tenis, iar acesta a fost locul unde a jucat și a dat lecții de tenis” timp de două veri și ceva, a spus Goldwasser, cel care a avut inițiativa demersului.

*De la Liceul Rosemary din Urbana, 1980, ultimul an al lui Wallace.
Scriitorul este al treilea din stânga sus.*

Sport cu derivate pe Aleea Tornadelor

Când am plecat din orașul izolat între fermele din Illinois ca să urmez cursurile universității unde studiasse și tata, în lugubru și impunătorul ținut Berkshire din vestul statului Massachusetts, am dezvoltat dintr-odată o dependență de matematică. Încep să-mi dau seama de ce. Matematica de la colegiu evocă și purifică dorul de casă al celor din Vestul Mijlociu. Crescusem printre vectori, linii, alte linii și diagonale, caroiaje - și, la scara orizonturilor, mari linii curbe de forță geografică, straniu vârtel topografic al unui enorm ținut acoperit de gheață, care se întinde pe podșuri unde poți să patinezi. Regiunea din spatele acestor curburi și de sub ele, de la îngemănarea uscatului cu cerul, puteam s-o împart din ochi cu mult înainte să învăț despre infinitezimale ca sprijin, despre integrală ca schemă. Matematica la o școală din estul deluros era ca trezitul din somn; dezasambla memoria și o ținea în lumină. Calculele erau, literalmente, joacă de copii.

023

Pe la sfârșitul copilăriei am învățat să joc tenis pe terenurile de bitum dintr-un mic parc public construit pe un teren agricol care fusese tratat cu azot prea des ca să mai poată produce recolte. Asta era în orașul meu natal, Philo, Illinois, o colecție mică de silozuri de porumb și case tip Levittown din perioada războiului, ai căror locuitori nu făceau altceva decât să vândă polițe de asigurare a recoltelor, îngrășămintele cu azot și erbicide și să strângă impozite pe locuințe de la tinerii profesori